

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **Z. G.**, zastoupen opatrovníkem Organizace pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 Az 70/2007 – 30,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 Az 70/2007 – 30, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 Az 70/2007 – 30, postoupil věc žalobce k vyřízení Krajskému soudu v Praze. V odůvodnění usnesení poukázal na ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl od práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 379/2007 Sb. (dále jen „zákon o azylu“), který nabyl účinnosti dne 5. 12. 2007. Žalobce byl v době podání žaloby (dne 7. 12. 2007) umístěn v přijímacím středisku pro žadatele o azyl tranzitního prostoru mezinárodního letiště Praha - Ruzyně, a proto je podle ustanovení § 7 odst. 7 s. ř. s. a § 32 odst. 4 věta druhá zákona o azylu místně příslušný k projednání věci Krajský soud v Praze.

Proti tomuto usnesení podalo Ministerstvo vnitra (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že městský soud hrubě porušil zásadu rozhodování podle platné a účinné právní normy. Novela zákona o azylu, o níž své rozhodnutí městský soud opřel, nabyla účinnosti až dne 21. 12. 2007, tj. dnem vyhlášení, a nikoliv dne 5. 12. 2007, jak uvedl chybně městský soud. Podle přechodných ustanovení zákona č. 379/2007 Sb. se řízení, která nebyla pravomocně skončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle zákona o azylu ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Toto přechodné ustanovení městský soud

nerespektoval. V tomto směru je třeba odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 1 Azs 55/2006 – 60, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2007, č. j. Nad 13/2007 - 39, které se zabývají kolizí mezi starou a novou právní úpravou. Městský soud měl proto postupovat podle zákona o azylu ve znění účinném přede dnem 21. 12. 2007, podle kterého byla dána místní příslušnost tohoto soudu, protože žalobce byl v den podání žaloby (7. 12. 2007) v přijímacím středisku pro žadatele o azyl tranzitního prostoru mezinárodního letiště Praha - Ruzyně a místní příslušnost městského soudu je tudíž zřejmá. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je „natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů.“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupné na www.nssoud.cz).

Stížní námitka týkající se aplikace neúčinného ustanovení zákona o azylu bezpochyby takovým případem je, a kasační stížnost je přijatelná i v případě, že je stěžovatelem je správní orgán. Jak již dříve Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 – 59, www.nssoud.cz, „Kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu.“

Protože Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnosti je přijatelná, mohl se jí zabývat meritorně.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

Pro řízení ve věcech azylu pak zvláštní zákon (§ 32 odst. 4 zákona o azylu) stanoví, že k řízení o žalobě je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení azylu v den podání žaloby hlášen k pobytu. Co se považuje za místo hlášeného pobytu žadatele o udělení azylu je stanoveno v § 77 citovaného zákona tak, že jím je azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn nebo místo, které žadatel oznámil ministerstvu vnitra a s nímž toto ministerstvo vyslovilo souhlas. Zákon o azylu v § 2 odst. 9 také stanoví, že azylovým zařízením se pro účely tohoto zákona rozumí přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko.

Od účinnosti zákona č. 379/2007 Sb., o jehož ustanovení opírá městský soud své usnesení, byla založena speciální místní příslušnost Krajského soudu v Praze k řízení o žalobě podané žadatelem k udělení mezinárodní ochrany, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha - Ruzyně. Podle čl. IV citovaného zákona se však řízení, která nebyla pravomocně skončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Z hlediska posouzení zákonnosti napadeného usnesení je tedy podstatný časový průběh daného řízení ve vazbě na proces novelizace, kterým prošlo ustanovení § 32 zákona o azylu.

Zákon č. 379/2007 Sb. nabyl účinnosti dnem vyhlášení s výjimkou ustanovení, která však pro danou věc nejsou relevantní, tj. dne 21. 12. 2007, a nikoliv dne 5. 12. 2007, jak uvádí nesprávně městský soud. Žaloba byla podána dne 7. 12. 2007, tedy ještě před nabytím účinnosti zákona č. 379/2007 Sb., a žalobce se v té době nacházel v Příjímacím středisku pro žadatele o azyl tranzitního prostoru mezinárodního letiště Praha Ruzyně. Podle právní úpravy účinné v den zahájení řízení tak byla v dané věci dána místní příslušnost městského soudu a nedošlo k její změně ani v důsledku účinnosti zákona č. 379/2007 Sb. Tento názor je také v souladu se stanoviskem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 22. 10. 2008, č. j. 9 Azs 65/2008 – 42.

Městský soud tedy pochybil, pokud na daný případ aplikoval ustanovení zákona o azylu ve znění sice účinném v době rozhodování, které však nemělo být aplikováno, neboť to vzhledem k rozhodným skutkovým okolnostem (den zahájení řízení) vylučovalo přechodné ustanovení zákona č. 379/2007 Sb. Tím zatížil své usnesení vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí, neboť aplikace nesprávného právního předpisu je vadou natolik podstatnou, že má za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

Kasační stížnost je tedy důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení podle ustanovení § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu